

Seymour Hersh: Jednotná teorie prezidentského bláznovství

- CZ24 News | 26. ledna 2024

USA: „Od Hirošimy po Húthíje mají američtí prezidenti tendenci přehánět, když věří, že čelí komunismu nebo terorismu, a svět pak zaplatí vysokou cenu.“, píše ve svém nejnovějším článku na platformě Substack SEYMOUR HERSH.

„Zápasil jsem s tím, jak spojit do jednoho kontextu nedávné rozhodnutí Joea Bidena, který se, v době špatných volebních čísel a současné katastrofální angažovanosti na Ukrajině a v Gaze, pustil do námořní války proti odhodlaným Húthíům v Jemenu a jejich plachetnicím dhow- už po tisíciletí běžným v Indickém oceánu a Rudém moři – které je zásobují.

Není to jednoduchá záležitost. Moderní americká historie je však plná prezidentů, kteří učinili katastrofální rozhodnutí, když byli konfrontováni s tím, co považovali za výzvy, které pro ně představovala Moskva. Sovětský svaz byl nejdůležitějším spojencem Ameriky ve druhé světové válce, ale ještě předtím, než válka skončila, vstoupily vznikající supervelmoci do nového smrtícího soupeření. Ačkoli se zdálo, že studená válka skončila před třemi desetiletími, tato rivalita byla oživena a Rusko, i když již není komunistické, se vrátilo, aby pronásledovalo Bidenovu administrativu. Je to rivalita, která formuje proplétání Ameriky, přátelské nebo nepřátelské, s Čínou, Ukrajinou, Izraelem a nyní Húthíji z Jemenu. Toto je popis některých špatných rozhodnutí, která učinili prezidenti, na něž doléhala jejich politická nejistota a nejistota jejich blízkých poradců. Jednou konstantou byl nedostatek dobrého zpravodajství tajných služeb o protivnících, stejně jako je tomu u Húthíů, kteří i přes opakované americké útoky pokračují v odpalování raket.

Naším novým prezidentem ve dnech po smrti Franklina Delano Roosevelta v dubnu 1945 byl Harry S. Truman, obchodník s pánskými oděvy z Missouri, který byl třetím politikem, jenž sloužil jako Rooseveltův viceprezident. Byla to role, kterou skvěle popsal John Nance Garner, který sám strávil osm let jako první viceprezident FDR, slovy: ‚Nestojí ani za kýbl teplých chcanek‘.

Pokud šlo o zahraniční politiku, ta byla o hlavu výš, než nač Truman stačil, mírně řečeno. Jestřábi v jeho kabinetu a na ministerstvu zahraničí s ním snadno manipulovali. (Viz „Další takové vítězství“ od historika Arnolda Offnera, zničující popis Trumanovy bezmocnosti publikovaný v roce 2002 nakladatelstvím Stanford University Press.) Byli dychtiví jít po Sovětech, a proto přesvědčili Trumana, aby demonstroval sílu americké jaderné bomby nikoli ‚pouze‘ výbuchem někde v jižním Pacifiku, jak bylo původně plánováno, ale shovením dvou bomb na japonská města, která neměla nic společného s tamním válečným úsilím, a přitom obě města vědomě označovali pro média jako centra válečných aktivit.

Truman i nadále podléhal tlaku jestřábů na počátku poválečných let, když se Amerika a její spojenci pustili do celosvětového úsilí udržet komunismus na uzdě, zejména v Evropě a jihovýchodní Asii. Za tímto účelem byla v roce 1947 zřízena Ústřední zpravodajská služba (CIA) jako dědic válečného Úřadu strategických služeb (OSS).

Prezident Dwight Eisenhower, armádní generál 2. světové války, který nastoupil do úřadu jako republikán v roce 1953, dal bratrům Dullesovým, Johnu Fosterovi na ministerstvu zahraničí a Allenovi v CIA, pravomoc podporovat Francouze, a to mnohem větším množstvím zbraní a peněz, než bylo veřejně známo, v jejich prohrané válce s Ho Či Minem ve Vietnamu, kromě dalších front v boji proti komunismu. Na konci svých dvou funkčních období měl však Eisenhower dost prozíravosti na

to, aby varoval před nadvládou vojensko-průmyslového komplexu.

V těch posledních měsících Eisenhower nicméně souhlasil se spiknutím CIA s cílem zavraždit jedem Patrice Lumumbu, prvního nezávislého premiéra Konga. Podrobnosti o jeho zapojení se staly oficiálně známými během slavných slyšení Církevního výboru v letech 1975 a 1976 o tajných operacích CIA – slyšení, vyvolaných sérií článků, které jsem napsal pro New York Times o špiónážních aktivitách CIA během Vietnamské války. Právě zapojení Eisenhowera vedlo republikány ve výboru k tomu, že pohrozili zveřejněním toho, co se dozvěděli o podobných aktivitách CIA, které schválil prezident John F. Kennedy.

Senátor Frank Church, demokrat z Idaha, kandidoval na prezidenta a potřeboval k tomu pomoc senátora Teda Kennedyho a Kennedyho rodiny. Souhlasil s vyjednaným prohlášením v závěrečné zprávě výboru o pokusech CIA o atentáty, které pouze uvádělo, že nelze provést žádné definitivní posouzení účasti Eisenhowera a Jacka Kennedyho na atentátech. Před zahájením slyšení jsem se přestěhoval do New Yorku, a přestože jsem byl ještě stále v Timesech, vedení novin, zjevně znepokojené mou schopností způsobit chaos, rozhodlo, že se již nemám zapojovat do příběhu o domácí špiónáži a jejích následcích. (Tehdy jsem si začínal uvědomovat, že samotná mainstreamová média, pokud jde o určité vysoce působivé příběhy, nestojí ani za ten kýbl teplé moči.)

V roce 1955 Eisenhower vřele podporoval americké rozhodnutí – zůstává nejasné, zda to bylo skutečně rozhodnutí jeho nebo akce dvou jestřábích bratrů Dullesových v jeho administrativě – státního tajemníka Johna a ředitele CIA Allena – dosadit antikomunistického katolíka jménem Ngo Dinh Diem do funkce prezidenta převážně buddhistického Jižního Vietnamu. Ti, kteří sdílejí moji nekončící hrůzu z války, která následovala, vědí, co se stalo potom.

Jack Kennedy, první americký prezident, který se ujal úřadu v roce 1961, pokračoval v protikomunistickém tažení v Evropě, jihovýchodní Asii, na Kubě a jinde. Svět nebyl za Kennedyho let bezpečnější, jak jsme se učili a stále učíme. Kennedy, který se po třech měsících svého funkčního období vzpamatoval z neúspěchu v Zátocě sviní, byl šokován, když se na svém prvním summitu se sovětským vůdcem Nikitou Chruščovem o dva měsíce později ve Vídni dozvěděl, že Rus ví o světě a komunismu mnohem víc než on. Později řekl Jamesi Restonovi, hvězdnému publicistovi New York Times, že se chystá prokázat své odhodlání v Jižním Vietnamu. Reston rozhovor zveřejnil až v mnohem pozdějších pamětech. Lyndon Johnson nastoupil do úřadu po atentátu na JFK v roce 1963 s přesvědčením, že jeho prezidentství se bude měřit podle rozsahu, v jakém povede dále Jackovu válku v Jižním Vietnamu. Vedlejší škody, měřené v milionech mrtvých, jsou dnes dobře známy. Nevýslovným aspektem oněch let je, že Johnson, kdykoli přišla vážná mírová nabídka od amerických nepřátel v Hanoji, odmítl přerušit neustálé intenzivní americké bombardování v Severním i Jižním Vietnamu s odůvodněním, že by to bylo považováno za znamení slabosti. Úžasná hloupost.

Prezident Richard Nixon pokračoval v bombardování Severního Vietnamu a inicioval bombardování Kambodže z jiného důvodu – aby zamaskoval své rozhodnutí začít stahovat americké jednotky z vietnamské války. Začal s tím v létě 1970. Bombardování nezlepšilo morálku jihovietnamské armády – věděli, že Viet Cong a severovietnamské jednotky nelze porazit, zvláště když se stáhly americké síly. Nixonovi a Henrymu Kissingerovi však lze přičíst použití síly – a mnoho vietnamských mrtvých – k vyvedení amerických vojáků z války. Nixon také správně pochopil, že může odlákat své kolegy cyniky – někteří je nazývají realisté – tedy vůdce Ruska a Číny – od jejich podpory Severnímu Vietnamu a Vietkongu pomocí slibů o obchodu a budoucích dohodách o kontrole zbraní.

Jako vrchní velitel byl Gerald Ford geniální netvor, který měl možná víc ceny než vědro teplých chcanek; jeho otevřenost a sympatie byly osvěžující, stejně jako jeho pochopení, že musí přijmout americkou porážku v Jižním Vietnamu. Jediné funkční období prezidenta Jimmyho Cartera přišlo a odešlo během okamžiku, i když se mu podařilo skrýt skutečnost, dobře známou americké

zpravodajské komunitě, že Izrael testoval svůj rodící se program jaderných zbraní s pomocí Jihoafričanů. Spousta vynikajících zpravodajských informací CIA – měli jsme v Johannesburgu ukryto úžasné tajné jmění – byla k ničemu. Izraelský arzenál rozmístěných jaderných zbraní zůstává tématem, o kterém se nikdy nebude diskutovat, protože izraelský premiér Benjamin Netanjahu nadále řídí běsnění své země proti Palestincům v Gaze a dívá se na druhou stranu, když izraelští osadníci na Západním břehu stupňují své neustálé násilí proti Palestincům. (Jako někdo, kdo napsal první odhalení izraelského jaderného arzenálu ve své knize „The Samson Option – Samsonova volba“ z roku 1991, se nemohu ubránit otázce, zda Bibiho neúnavný nápor proti Palestincům je podporován pocitem, že Izrael má pořád v rukávu jaderné eso.)

Ronald Reagan nejprve vyhrožoval a poté nabídl, že uzavře mír se Sovětským svazem. Navzdory tajným skryším jaderných zbraní byl SSSR ve dnech před příchodem glasnosti a perestrojky Michaila Gorbačova v úpadku a v této době byla také šance na začátek konce studené války. Reagan měl své kouzlo – jako velký fanoušek Star Treku vždy nazýval velícího důstojníka námořnictva ve službě v Bílém domě „Kapitánem Kirkem“ – a dokázal, dokonce i jako oddaný studený válečník, snížit napětí a teplotu mezi Washingtonem a Moskvou a možná usnadnil Gorbačovovi zahájení jeho reformy. Ale také schválil protikomunistickou křížovou výpravu vedenou CIA ve Střední Americe.

Jeho nástupce, prezidenta George H.W. Bushe pronásledovala jeho hlavní role ve skandálu Iran-Contras – tajném rozdělování zbraní na podporu protikomunistických aktivit v Nikaragui. Bush však řídil nejpřesvědčivější zahraniční politiku Ameriky v té době, když americká letadla a vojáci porazili irácké síly v první válce v Perském zálivu. Podporoval také některé z nejhorších živlů ve Střední Americe, jako byl panamský Manuel Noriega, kterému bylo dovoleno pokračovat v obchodování s drogami a zbraněmi a ve vraždění politických odpůrců, výměnou za podporu americké antikomunistické operace, dokud Bush neuznal za vhodné ho v roce 1989 sesadit.

Demonstrace síly při vyhoštění Saddáma Husajna z Kuvajtu nestačila k tomu, aby Bush v roce 1992 neprohrál s Billem Clintonem. Clintonovy roky v úřadu byly poznamenány jeho rozhodnutím, inspirovaným Strobem Talbotem, zástupcem ministra zahraničí a starým přítelem, porušit slib daný Rusku a rozšířit NATO na východ. James Baker, ministr zahraničí Bushe staršího, ujistil Moskvu, že k žádnému takovému postupu nedojde, pokud SSSR přijme sjednocení východního a západního Německa, což Gorbačov učinil, a umožnil tak novému Německu zůstat v NATO. Zrada tohoto slibu ze strany dalších obyvatel Bílého domu může být považována za podnícení války, kterou nyní Ukrajina prohrává s Ruskem Vladimira Putina.

Viceprezident George W. Bushe, Dick Cheney, byl zdaleka nejchytřejší a nejmocnější viceprezident v moderní americké historii a byl hlavním architektem Bushových válek. Strávil jsem roky psaním o Cheneyho machinacích a získal jsem ceny za své reportáže, ale mé úsilí neodradilo Cheneyho v jeho tvrdé taktice ani v jeho protiústavním uchvácení moci. Byl jsem ohromen, když John Kerry a John Edwards v roce 2004 nedokázali porazit Bushe a Cheneyho – tehdy zapletené do války v Iráku. Kerryho rozhodnutí nezaměřit se na Bushovy a Cheneyho hrůzy, jako bylo týrání vězňů americkými dozorci ve věznici Abu Ghraib, ale na vlastní válečné záznamy coby důstojníka námořnictva ve Vietnamu, byla ohromující chyba.

Obama ve svém prvním funkčním období hrál na jistotu a dovolil Hillary Clintonové, jeho překvapivé volbě ministryně zahraničí, aby se vyřádila v Libyi. Vytvořila tam revoluci, která skončila brutální vraždou Muammara Kaddáfího, libyjského despoty. Od té doby tam panuje neustálý chaos. Obama pronesl v Káhiře brilantní projev o krizi v arabském světě a vzbudil naději, že jeho administrativa bude čelit izraelské neústupnosti a přivede Izrael a Palestince k seriózním mírovým rozhovorům. To se nestalo. Obama nedokázal dodržet svůj dřívější závazek uzavřít strašlivou americkou věznici v Guantánamu, které se na Blízkém východě stalo protestním pokřikem pro antiamerikanismus. Mnohé zklamal po svém znovuzvolení v roce 2012, kdy se stal jen dalším prezidentem, který využil

pravomoci svého úřadu k tomu, aby se nepokoušel bojovat proti problémům v zahraničí, které vedly k terorismu – zejména těm, které se týkají Izraele –, ale stále více spoléhal na vojenské akce. Pořádal úterní sezení, kde on a jeho národní bezpečnostní tým rozhodovali, na které nepřátele se ten který týden zaměří.

Dalo by se namítnout, že politické neúspěchy Obamy a Hillary Clintonových v zahraničí, když byli v úřadu, vydláždily cestu k volebnímu vítězství Donalda Trumpa v roce 2016.

Roky Donalda Trumpa v úřadu jsou dostatečně čerstvé a není třeba se zde pozastavovat nad jeho politikou a jeho dováděním a rétorikou, která vedla Američany ke zvolení Joea Bidena v roce 2020. V mnoha ohledech, pokud jde o Rusko a Izrael, však Trump pokračoval v politice, kterou jeho předchůdci, demokrat a republikán, následovali od konce druhé světové války a ustavení Izraele jako národa v roce 1948.

A jsme u prezidenta, který má všechny nejhorší vlastnosti ze svých předchůdců v poválečné éře. Jako senátor byl některými svými vrstevníky považován za ješitného, líného a málo bystrého. Poté, co v roce 1991 hlasoval proti schválení první americké války v Perském zálivu, byl poté Biden jako senátor v zahraniční politice soustavně na straně jestřábů. Nikoho nepřekvapuje, že Biden horlivě podporuje Izrael v jeho současné válce s Hamásem v Gaze a nejeví žádné známky toho, že by zastavil dodávky amerických zbraní do Izraele a přidal se k mnoha světovým vůdcům, kteří na veřejnosti nahlas a jasně trvají na tom, že Izrael musí zastavit vražedné útoky v Gaze a rostoucí násilí izraelských osadníků, podporovaných izraelskou armádou, proti Palestincům na Západním břehu Jordánu.

Bidenova podpora Ukrajiny a Izraeli v jejich válkách a jeho nedávné rozhodnutí zaútočit na Húsiye v Jemenu ho umístily do klubu se dvěma vůdci, Bibi Netanjahuem a Volodymyrem Zelenským, kteří jsou ve většině světa stále více proklínáni. Ironií Bidenova funkčního období je nárůst respektu - mimo Západ - vůči Putinovi a Si Ťin-pchingovi. Američtí prezidenti, včetně Obamy, byli také kdysi respektováni, i když je jejich nejhorší instinkty a jestřábí poradci vedli do zbytečných válek. Biden se ale nyní vrhá na Húthíje a vykazuje známky politické paniky.“, napsal Hersh.

Zpracoval: Jana Kunšteková/litterateCz

[ZDROJ](#)